

ॐ त्रिकाल सन्ध्या ॐ

विश्व सनातन धर्म सेवा ट्रस्ट

॥ जय श्री माधव ॥

"मानव सभ्यताका लागि, त्रिसन्ध्या सञ्जीवनी (अमृत) समान छ।"

प्रतिदिन तीनै सन्ध्याकालमा त्रिसन्ध्या गर्नुहोस्, प्रतिदिन श्रीमद्भागवत महापुराणको एक अध्याय पाठ गर्नुहोस्, र मनमनै निरन्तर 'माधव' नामको जप गर्नुहोस्।

त्रिकाल सन्ध्याका साथ निम्न 5 शिक्षा धारण गर्नुहोस्

1. आज्ञाकारी बन्न सिक्नुहोस्।
2. प्रतीक्षा गर्न सिक्नुहोस् (धैर्य राख्नुहोस्)।
3. सबै जीवहरूसँग प्रेम गर्न र उनीहरूमाथि करुणा गर्न सिक्नुहोस्।
4. इन्द्रियहरूमा संयम राख्नुहोस्।
5. 'म र मेरो, तिमी र तिम्रो' (अहंकार) को भावना त्याग गर्नुहोस्।

त्रिसन्ध्याका तीन समय

प्रातःकाल ब्रह्म मुहूर्तमा, सूर्योदयभन्दा पहिले

मध्याह्न 11:30 र 12:30 को बीचमा

सायंकाल सूर्यास्तभन्दा तीस मिनेट पहिले र तीस मिनेट पछि को बीचमा गर्न सकिन्छ

त्रिसन्ध्या विषय-सूची

1. मन्त्र	5. 108 पटक "माधव" नाम (मनमनै)
2. श्री विष्णोः षोडशनामस्तोत्रम्	6. कल्कि महामन्त्र
3. श्री दशावतार स्तोत्रम्	7. जयघोष
4. दुर्गा-माधव स्तुति	

उच्चारणको सम्बन्धमा एक विनम्र निवेदन

सही उच्चारणका लागि कृपया [आधिकारिक त्रिसन्ध्या अडियो](#) सुन्नुहोस् (यसलाई 1.5x गतिमा सुन्नु अधिक उपयुक्त छ)।
लिप्यन्तरणमा सामान्य भिन्नताहरू हुन सक्छन्, अतः उच्चारणमा सहज नभएसम्म यसलाई सुन्नुहोस्।
नोट: माधव नाम जप मनमनै गर्नुपर्छ, जबकि अडियोमा त्यस स्थानमा माधव गीत गाइएको छ।

1. मन्त्र

['ॐ'] * 3 पटक

[ॐ भूर्भुवः स्वः तत्सवितुर्वरेण्यं ।
भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॥] * 3 पटक

2. श्री विष्णोः षोडशनामस्तोत्रम्

(श्री विष्णुजीका सोह नाम)

औषधे चिन्तयेत् विष्णुं । भोजने च जनार्दनम् ॥
शयने पद्मनाभं च । विवाहे च प्रजापतिम् ॥
युद्धे चक्रधरं देवं । प्रवासे च त्रिविक्रमम् ॥
नारायणं तनुत्यागे । श्रीधरं प्रियसंगमे ।
दुःस्वप्ने स्मर गोविन्दं । संकटे मधुसूदनम् ॥
कानने नारसिंहं च । पावके जलशायिनम् ॥
जलमध्ये वराहं च । गमने वामनम् चैव ॥
पर्वते रघुनन्दनं ।

[सर्व कार्येषु माधवम्] ॥ * 3 पटक

षोडशैतानि नामानि प्रातरुत्थाय यः पठेत् सर्वपाप विनिर्मुक्तो विष्णुलोके महीयते ॥

3. श्रीदशावतार स्तोत्रम्

(श्री जयदेव जीद्वारा रचित दश अवतार स्तोत्र)

प्रलय पयोधि-जले धृतवान् असि वेदम् ।
विहित वहित्र-चरित्रम् अखेदम् ।
केशव धृत-मीन शरीर जय जगदीश हरे ॥ 1 ॥

क्षितिरति विपुलतरे तव तिष्ठति पृष्ठे ।
धरणि धरण किण चक्र गरिष्ठे ॥
केशव धृत-कच्छप-रूप जय जगदीश हरे ॥ 2 ॥

वसति दशन-शिखरे धरणी तव लग्ना ।
शशिनि कलंक कलेव निमग्ना ॥
केशव धृत-शूकर रूप जय जगदीश हरे ॥ 3 ॥

तव कर कमल-वरे नखम् अद्भुत शृंगम् ।
दलित-हिरण्यकशिपु-तनु भृंगम् ॥
केशव धृत-नरहरि रूप जय जगदीश हरे ॥ 4 ॥

छलयसि विक्रमणे बलिम् अद्भुत वामन ।
पद-नख नीर जनित जन-पावन ॥
केशव धृत-वामन रूप जय जगदीश हरे ॥ 5 ॥

क्षत्रिय रुधिर मये जगद्-अपगत पापम् ।
स्नपयसि पयसि शमित भव तापम् ॥
केशव धृत-भृगुपति-रूप जय जगदीश हरे ॥ 6 ॥

वितरसि दिक्षु रणे दिक पति कमनीयम् ।
दश-मुख मौलि-बलिम् रमणीयम् ॥
केशव धृत-रघुपति रूप जय जगदीश हरे ॥ 7 ॥

वहसि वपुषि विशदे वसनम् जलदाभम् ।
हल-हति-भीति-मिलित-यमुनाभम् ॥
केशव धृत-हलधर-रूप जय जगदीश हरे ॥ 8 ॥

निन्दसि यज्ञ विधेर अहह श्रुति जातम् ।
सदय हृदय दर्शित पशु-घातम् ॥
केशव धृत-बुद्ध-शरीर जय जगदीश हरे ॥ 9 ॥

स्लेच्छ निवह निधने कलयसि करवालम् ।
धूमकेतुम्-इव किम् अपि करालम् ॥
केशव धृत-कल्कि शरीर जय जगदीश हरे ॥ 10 ॥

श्री-जयदेव-कवेर इदम् उदितम् उदारम् ।
शृणु सुख-दम् शुभ दम् भव-सारम् ॥
केशव धृत-दश-विध रूप जय जगदीश हरे ॥ 11 ॥

4. दुर्गा - माधव स्तुति

(दुर्गा - माधव स्तुति पाठ)

जय हे ! दुर्गा माधव कृपामय कृपामयी।
दुर्गान्कु सेबी माधव होइले मो दीअं साई ॥ 0 ॥

जय हे ...

बहू रुपे जय दुर्गे, ब्यापी अछु सर्व ठाबे ।
रमा उमा बाणी राधा तो छड़ा अन्य के नाहिं ॥ 1 ॥

जय हे ...

मदन-मोहन रुपे ब्यापी अछु सर्व ठाबे ।
मोहन चित्त मोहिलू श्री सर्व मंगला तुही ॥ 2 ॥

जय हे ...

धर्म संस्थापने जन्म यदी हन्ति नारायण ।
दुर्गान्कु छाड़ी माधव खेलि बार शक्ति काहिं ॥ 3 ॥

जय हे ...

माधवन्क खेल पाई देह धरू महामायी।
माधवन्क पति पुत्र रुपे खेलाउछु तुही ॥ 4 ॥

जय हे ...

माधवन्क दुर्गा कोले जेहूं देखे बेनी डोले ।
ताहार भाग्यर कथा ब्रह्मा शिबे न जोगाई ॥ 5 ॥

जय हे ...

जय दुर्गति नाशिनी अभिरामर जननी।
शुभागमन करंतू माधवन्क कोले नेई ॥ 6 ॥

जय हे ...

5. 108 पटक "माधव" नाम (मनमनै)

['माधव'] * 108 पटक

जगन्नाथ महाप्रभुको 'माधव' नामको 108 पटक जप गर्नुहोस्।
यसलाई ठूलो स्वरले नबोल्नुहोस्। आफ्ना औंलाहरूमा गन्नुहोस् र मनमनै नामको जप गर्नुहोस्।

6. कल्कि महामन्त्र

[राम हरे कृष्ण हरे, राम हरे कृष्ण हरे ।
राम हरे कृष्ण हरे, अनन्त माधव हरे ॥] * 11 पटक

7. जयघोष

जयघोषको पाठ मनमनै गरिनुपर्छ, ठूलो स्वरले बोलेर होइन।
(यदि तपाईं उभिएको अवस्थामा हुनुहुन्छ, तब मात्र यसको पाठ ठूलो स्वरले गर्न सकिन्छ।)

त्वमेव माता च पिता त्वमेव
त्वमेव बन्धुश्च सखा त्वमेव ।
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव
[त्वमेव सर्वं मम देव देव] ॥ * 3 पटक

ॐ नमो ब्रह्मण्य देवाय गो-ब्राह्मण हिताय च /
जगत् हिताय कृष्णाय गोविंदाय नमो नमः ॥

[ॐ अनन्त कोटि विश्व ब्रह्माण्ड नाथ परब्रह्म नारायण महाविष्णु भगवान कल्किराम श्री श्री श्री सत्य अनन्त माधव
महाप्रभु जी की जय!] * 3 पटक

[माता महालक्ष्मी जी की जय!] * 3 पटक

[माता वैष्णो देवी जी की जय!] * 3 पटक

[सर्व देवी-देवताओं की जय!] * 3 पटक

[सुधर्म महा-महा सङ्घ की जय!] * 3 पटक

[सुधर्म महा-महा सङ्घ की जय!] * 3 पटक

हे प्रभु ! शीघ्रभन्दा शीघ्र सम्पूर्ण विश्वका भक्तहरूको एकत्रीकरण होस् —

[बोल्नुहोस् आनन्दले एक पटक, "हरि हरि", "हरि हरि", "हरि हरि"]

हे प्रभु! यथाशीघ्र यस पृथ्वी, सारा विश्वमा सत्य, प्रेम, दया, क्षमा र शान्तिको स्थापना होस् —

[बोल्नुहोस् आनन्दले एक पटक, "हरि हरि", "हरि हरि", "हरि हरि"]

जय श्री माधव

महत्वपूर्ण निर्देश

आज पनि, जब विज्ञान र आध्यात्मिकता दुवैले आउने ठूलो परिवर्तनको आहट महसुस गरिरहेका छन्, मानवतासँग यस संकटबाट उम्कने कुनै निश्चित साधन छैन। 'भविष्य मालिका' अनुसार — पाप कर्महरू त्याग गर्नुहोस्, र जीवनको रक्षाका लागि हरेक धर्मका मानिसहरूले 'त्रिसन्ध्या' अपनाउनुहोस्।

युग परिवर्तनको यस समयमा, यो गुप्त सिद्धान्त नै जीवनको रक्षाका लागि एकमात्र मृत सञ्जीवनी हो। जो मानिसहरू सत्ययुगमा पुग्न चाहन्छन्, उनीहरूले यी शिक्षालाई आफ्नो जीवनमा धारण गर्नुपर्छ।

धर्म स्थापनाको समयमा भगवान कल्किले दिनुभएका निर्देशहरू अनुसार, हामीले आफ्नो जीवनमा यी कुराहरूको पालना गर्नुपर्छ:

1. सबै जीवहरूमा करुणा देखाउनुहोस्। मासु खान छोड्नुहोस् र सात्विक जीवन अपनाउनुहोस्। कुनै पनि जीव वा मानिसलाई कुनै पनि प्रकारको नोक्सान नपुर्‍याउनुहोस्।
2. यस युगमा माधव (भगवान) को नाम जप गर्नुहोस्। तपाईं चाहनुहुन्छ भने ठूलो स्वरले जप गर्न सक्नुहुन्छ वा मनमनै उहाँको नाम याद गर्न सक्नुहुन्छ।
3. प्रत्येक व्यक्तिले यी पाँच गुणहरू धारण गर्नुपर्छ: सत्य, प्रेम, दया (करुणा), क्षमा र शान्ति।
4. प्रत्येक व्यक्तिले नियमित रूपमा सत्संगमा भाग लिनुपर्छ। सत्संगको अर्थ हो भगवानका गुणहरूको गान गर्ने, उहाँको महिमाको वर्णन गर्ने र आध्यात्मिक चर्चा गर्नका लागि एकसाथ भेला हुनु।
5. प्रतिदिन त्रिसन्ध्या गर्नुहोस् — प्रातः, मध्याह्न र सायंकाल भगवानको स्मरण र स्तुति गर्नुहोस्।
6. प्रतिदिन भगवान कल्किद्वारा दिइएको कल्कि महामन्त्रको जप गर्नुहोस्।
7. प्रत्येक व्यक्तिले धर्मको मार्गमा हिँड्नुपर्छ।
8. जाति र धर्मको भेदभावभन्दा माथि उठेर, सबैका साथ सत्संग गर्नुहोस्।
9. 'म' र 'मेरो' को भावना त्याग गर्नुहोस्। यस्तो अहंकार र लगाव व्यक्तिलाई उसको वास्तविक आध्यात्मिक स्वभावबाट टाढा लैजान्छ।
10. प्रतिदिन घरमा श्रीमद्भागवत महापुराणको पाठ गर्नुहोस्। समय मिल्दा भजन, कीर्तन, पुराण, शास्त्र, भविष्य मालिका र अन्य आध्यात्मिक ग्रन्थहरूको अध्ययन गर्नुहोस्।
11. प्रत्येक महिलालाई 'माता' / 'मा' र प्रत्येक पुरुषलाई 'भाइ' भनेर सम्बोधन गर्नुहोस्।
12. भोजन गर्नुअघि, भगवानलाई भोजन अर्पण गर्नुहोस्।
13. यदि तपाईं भगवान कल्कि र यस महान कार्यको बारेमा अधिक जान्न चाहनुहुन्छ भने, यस पुस्तिकाको अन्त्यमा दिइएको मोबाइल नम्बरमा सम्पर्क गर्नुहोस्।

सबैभन्दा धेरै सोधिने प्रश्नहरू

1. त्रिसन्ध्या अभ्यासको बारेमा सामान्य प्रश्न

त्रिसन्ध्या **स्नान नगरी** पनि गर्न सकिन्छ। आफ्नो निधारमा हात राख्नुहोस् र "**श्री गंगे**" तीन पटक बोलेर माता गंगाको स्मरण गर्नुहोस्। यदि सम्भव छ भने, पहिले आफ्नो खुट्टा धुनुहोस् र आफ्नो शरीरमा थोरै जल छर्कनुहोस्।

त्रिसन्ध्या जहाँ पनि गर्न सकिन्छ — **बाटोमा, ट्रेनमा, गाडीमा, आफ्नो कार्यस्थलमा, वा मनमनै (हृदयमा) चुपचाप**। कुनै न कुनै रूपमा, कुनै न कुनै स्थानमा, यसलाई नछुटाई गरिनुपर्छ।

श्रीमद्भागवत महापुराणको पाठ **केवल स्नान गरेपछि**, पवित्र भएपछि मात्र गरिनुपर्छ। मासिक धर्मका दिनहरूमा त्रिसन्ध्या सधैं जस्तै तीनै समय गरिन्छ — बोलेर वा मनमनै। ती सात दिनका लागि श्रीमद्भागवत महापुराणको **पाठ गर्नुहुँदैन, यद्यपि यसलाई सुन्न सकिन्छ**।

सूतकको समयमा पनि, तीनै समय त्रिसन्ध्या गर्न सकिन्छ; तर त्यस समयमा श्रीमद्भागवत महापुराण **न त पढ्नुपर्छ न त सुन्नुपर्छ**, र सत्संगमा सामेल हुनुहुँदैन। दुवै अवस्थामा श्रीमद्भागवत महापुराण र पूजाका अन्य वस्तुहरूलाई **छुनुहुँदैन**।

2. यदि सही समयमा पूरा त्रिसन्ध्या सम्भव नभए के गर्नुपर्छ?

यदि सही समयमा पूरा त्रिसन्ध्या सम्भव छैन भने, त्यस समयमा **संक्षिप्त त्रिसन्ध्या** गर्नुहोस्, र समय मिल्दा **पूरा त्रिसन्ध्या** पछि गर्नुहोस्।

त्रिकाल सन्ध्या जहाँ पनि गर्न सकिन्छ — **कार्यस्थलमा, सडकमा हिँड्दा, गाडी चलाउँदा, स्कूलमा**, वा कुनै अन्य काम गर्दा पनि: **चुपचाप, मनमनै**। उचित समयमा त्रिसन्ध्या गर्नु, स्थान जुनसुकै होस्, अत्यन्त आवश्यक छ।

यदि त्रिकाल सन्ध्या उचित समयमा गर्न सकिएन भने, भगवान माधवको नाम लिनुहोस् र **पश्चात्ताप गर्नुहोस्**, र भगवानसँग प्रार्थना गर्नुहोस् कि अबदेखि यो उचित समयमा होस्; किनकि शास्त्रहरूको कथन छ कि त्रिकाल सन्ध्या आफ्नो उचित समयमा नै गरिनुपर्छ।

समय नभएमा त्रिकाल सन्ध्याको विधि

गुगल मिटमा पण्डित जीद्वारा दिइएको श्लोक। जब सन्ध्या गर्ने अवसर नमिलोस् र समय बित्न लागोस्, तब सन्ध्याको स्थानमा तपाईं **108 पटक माधव नामको जप, 11 पटक जय दुर्गा माधव**, र तल दिइएको श्लोकको एक पटक पाठ गर्न सक्नुहुन्छ।

दशावतार स्तोत्रम् (अन्तिम श्लोक)

वेदान् उद्धरते जगन्निवहते भूगोलम् उद्विभ्रते
दैत्यं दारयते बलिं छलयते क्षत्रक्षयं कुर्वते।
पौलस्त्यं जयते हलं कलयते कारुण्यम् आतन्वते
म्लेच्छान् मूर्च्छयते दशाकृतिकृते कृष्णाय तुभ्यं नमः॥

3. विद्यार्थीहरूले आफ्नो दिनचर्याका साथ त्रिसन्ध्या कसरी गर्नुपर्छ?

विद्यार्थीहरूले नियमानुसार उचित समयमा प्रातः (ब्रह्म मुहूर्त) र सायं सन्ध्या गर्नुपर्छ। स्कूल वा पढाइको व्यस्तताका कारण, उनीहरूले मध्याह्न सन्ध्या **हृदयमा, मनमनै भगवानको ध्यान गर्दै** पूरा गर्न सक्छन्।

4. कार्यस्थलमा त्रिसन्ध्या कसरी गरिनुपर्छ?

त्रिसन्ध्याका लागि स्थानको कुनै नियम छैन। तपाईं जहाँ भए पनि, यसलाई गर्न सक्नुहुन्छ — आफ्नो डेस्कमा, फ्याक्ट्रीमा, पसलमा, खेतमा, वा बाटोमा।

यदि यसलाई ठूलो स्वरले बोल्न सम्भव छैन भने, यसलाई **मनमनै (हृदयमा)** गर्नुहोस्; हृदय नै पर्याप्त स्थान हो। यदि सम्भव छ भने, आफ्नो जुत्ता फुकाल्नुहोस् र एक क्षणका लागि बस्नुहोस्; र यदि त्यो पनि सम्भव छैन भने, यस कारणले त्रिसन्ध्या नछोड्नुहोस्।

यदि तपाईंलाई यो याद छैन र सम्भव छ भने, तपाईं **त्रिसन्ध्याको अडियो सुन्न सक्नुहुन्छ**। मुख्य कुरा यो हो कि यो छुट्नुहुँदैन।

5. यदि घरको कामबाट समय मिल्दैन भने, त्रिसन्ध्याको अभ्यास कसरी गरिनुपर्छ?

काम गर्दा त्रिसन्ध्या गर्नुहोस् — यसका लागि खाली समयको प्रतीक्षा गर्ने आवश्यकता छैन; हात व्यस्त हुँदा पनि यसलाई **मनमनै** गर्न सकिन्छ।

भागवतका लागि, तपाईंले जति पनि थोरै समय निकाल्न सक्नुहुन्छ निकाल्नुहोस् — यदि पूरा अध्याय सम्भव छ भने एक अध्याय, र यदि छैन भने, एक पृष्ठ, वा यहाँसम्म कि एक श्लोक पनि। यो ध्यानमा राख्नुपर्छ कि पाठ बिना एक दिन पनि नबितोस्।

6. मासिक धर्मको समयमा महिलाहरूले त्रिसन्ध्याको पालना कसरी गर्नुपर्छ?

मासिक धर्मको समयमा, पूरा सात दिनसम्म भागवतको **पाठ गर्नुहुँदैन**। यसलाई **सुन्न सकिन्छ**।

तीनै समय त्रिसन्ध्या गर्नुहोस्। यदि तपाईंलाई याद छैन भने, यसलाई सुन्नुहोस्।

(श्रीमद्भागवत महापुराण, वा पूजाका अन्य वस्तुहरूलाई नछुनुहोस्।)

7. यदि परिवारको एक व्यक्तिले त्रिसन्ध्याको पालना गर्छ भने, के ती सबैलाई यसको फल मिल्छ?

प्रत्येक व्यक्तिका लागि स्वयं यसको पालना गर्नु आवश्यक छ। यदि परिवारमा कोही पढ्न सक्दैन भने, उनीहरूलाई त्रिसन्ध्या र भागवत सुनाउनुहोस्। र जो बोल्न वा सुन्न सक्दैनन्, उनीहरूका लागि जहाँसम्म सम्भव छ, उनीहरूलाई बारम्बार 'माधव' नाम लेख्न लगाउने प्रयास गर्नुहोस्।

8. यदि हामी मांसाहार गर्छौं र रक्सी पिउँछौं भने, के हामी त्रिसन्ध्या सुरु गर्न सक्छौं?

होइन, त्रिसन्ध्या सुरु गर्नुअघि **पूर्ण रूपमा शाकाहारी जीवन शैली** अपनाउनुपर्छ, अण्डा पनि खानुहुँदैन। कुनै पनि प्रकारको नशा (जस्तै रक्सी, भाङ, चुरोट, सुर्तीजन्य पदार्थ, पान मसाला, गुटखा आदि) पनि निश्चित रूपमा बन्द गर्नुपर्छ।

9. के त्रिसन्ध्या सुरु गर्नका लागि हामीले प्याज र लसुनबाट परहेज गर्नुपर्छ?

होइन, **प्याज र लसुन खाँदा पनि** तपाईं त्रिसन्ध्या गर्न सक्नुहुन्छ। केवल **सबै प्रकारका मांसाहारबाट बच्नुपर्छ** (अण्डा सहित)।

10. के महिलाहरूले गायत्री मन्त्र र त्रिसन्ध्याको पाठ गर्न सक्छन्?

हो, महिलाहरूले त्रिसन्ध्याको समयमा तीन पटक गायत्री मन्त्रको पाठ गर्नुपर्छ।

11. के हामी उपनयन संस्कार (जनेऊ) बिना गायत्री मन्त्रको पाठ गर्न सक्छौं?

हो, पवित्र जनेऊ धागो नलगाए पनि तपाईं गायत्री मन्त्रको पाठ गर्न सक्नुहुन्छ। तपाईं कुनै गुरुबाट दीक्षित नभई पनि त्रिसन्ध्याका सबै मन्त्रहरूको पाठ गर्न सक्नुहुन्छ।

12. के हामी शाप विमोचन बिना गायत्री मन्त्रको पाठ गर्न सक्छौं?

हो, तपाईंले त्रिसन्ध्या गर्दा कुनै शाप विमोचन बिना तीन पटक गायत्री मन्त्रको पाठ गर्नुपर्छ।

13. यदि कोही निरक्षर, दिव्यांग, शिशु वा वरिष्ठ नागरिक छन्, जो त्रिसन्ध्या पढ्न असमर्थ छन् भने, उनीहरूले के गर्नुपर्छ?

यदि कोही त्रिसन्ध्या पाठ पढ्न असमर्थ छन् भने, उनीहरूले त्रिसन्ध्याको समयमा दिनमा तीन पटक यसको अडियो सुन्न सक्छन्। शिशुहरूलाई छुट दिइएको छ यदि उनीहरूका माताहरूले त्रिसन्ध्या गर्छन् (उनीहरूलाई लाभ हुनेछ)। यद्यपि, ठूलो भएपछि उनीहरूले त्रिसन्ध्याको अभ्यास अवश्य गर्नुपर्छ।

विश्व सनातन धर्म सेवा ट्रस्ट

त्रिसन्ध्या एवं अन्य धार्मिक जानकारीका लागि व्हाट्सएपमा सम्पर्क गर्नुहोस्:

+91 9923071727

आधिकारिक वेबसाइट एवं युट्युब च्यानलहरू

भविष्य मालिका: www.bhavishyamalika.com

कल्कि अवतार - द अफिसियल च्यानल: https://www.youtube.com/@Kalki_Avatara

डायनेस्टी अफ लर्ड कल्कि (एक नयाँ संसारको मार्ग): <https://youtube.com/@dynastyofkalki>

कल्कि अवतार रशियन: <https://youtube.com/@kalkiavatarrussian>

कल्कि अवतार तेलुगु: <https://youtube.com/@kalkiavatartelugu>

कल्कि अवतार स्पेनिश: <https://youtube.com/@kalkiavatarspanish>

कल्कि अवतार कन्नड: <https://youtube.com/@kalkiavatarkannada>

जय श्री माधव

